

ажахын
лхамууд
ХҮНД
ЭХЭ
ТЭЙ

Агын автономито округоо мэдээсэнэ

ЖАЛШАДАЙ ЭНХЭ ЭЛҮҮРЭЙ ТҮЛӨӨ

Агын Бурядай автономито округой эгээл томо, Могойтуйн районий түүбэй олонин тогтоор 50 жэл гүйсэб. Тус эмнэлгын эхэ гуламтын мэргэжэлтэй ажал хэрэгүүд, түүхэ, намтар тухай хөөрхөмшэ

ахмад врач Намдак Жамбалович Жамбаловта манай корреспондент Ц. Г. Гонгор хандаан байна. Энэ хөөрөө уншагшдада дурдаханаб.

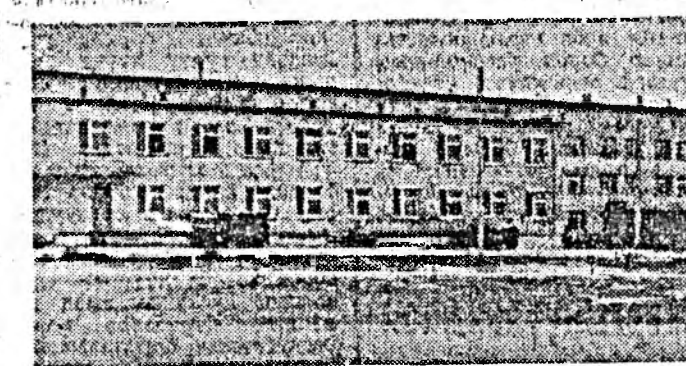

медитинститут педиатрини Ковалев профессор С. Н. Говалев, доцент Л. Ф. Казанцева гэжшдэе урмжа, эхэ түүхэ абайхайбан. Мүн бусадшдэе эмнэлгын түбүүтэй эхэ хирисаатай болохтойб. Санкт-Петербургынхонд аэрофлототаринин түхэрэлтэ ашагтайгаар хэрэгэлэб.

90 хубийн түүхэ нутаг дээр үзүүлэлт хүдөөгэйгөө тугаагараа хүжөөх түсбэтэй байнаб. Зарим газаруудар мүнэг алтагуй дээрлэбэ - вра-

Улаан-Удэдэ эрдэмтэй кандидат болонон. Эхэ оролдолто гарганан юм. Тэрэ 1940 ондо Эрхүүтэй медитинститут дүүргэ-нэн байгаа. Тинхэдэ «Бурят-ская» гэгээлэ станциһаа хушан хуруулини байшан эвэлдэаа асарал. Могойтодо болонинд болдожо баринан түхүүтэй. Тэрэ хүндэ хүшэр үлэб асар турин оролдолтоор, хүн зоний дэмжэлтээр 1944 оной ноябсоо барилта дүүржэ, 15 оротой эмнэлгын газар хүсэлдөө оронон байна. Оролдоол нэгэ врач, гурбан удаа шатин мэргэжэлтэ, үшөө гурбан тү-нааһаад хүдэлдэг байгаа. Тэрэ сагай хэмжээтэр айнаа һин баадаг гэж тоолонон. Тэрэ арсан гэжэ улаахад жэлүүдэдэ бэтижхэн, хүжээ-лэб байха. Мэргэжэлтэньшын эмнэлгын, улаа зондоо гүйсэд түүхэ үзүүлэлт аргатай болоо. Баймта элүүршэ хамгаалгын районий тугаагууд болуулагдахад, тэрэний бүхэ ажал юбуугань болониндаа даал-гагланан байна.

Эмнэлгын газаруудшын хүдөө хуруулинуудар бүтээгдэлэн, нутагтайхдай дундаһаа гарганан мэргэжэлтэд олошорһон бай-на. Могойто дээр 15 оротой нарайлагтын байшан, хуруу-гичека татагтай хоёр дэбхэн гэр, үшөөтэй татагтай байшан, Кара-Шабэртэ 35 оротой, Ур-тала 25 оротой болонинууд, Сагаан-Уудала, Ата-Хангада, бэш-бэш хуруулинууд удаа дараа фельдшерско-акушерскэ пунктнууд баригдажа, ашаг-лаагдаа үтөөб һин. Могойтуйнхонд энэ талаар мурсыөөнэй манлайда хэди дахин гарганан байха. Кадруулар эвэлэн эмнэлгын газарууд хангаар хангагдаа. Оройн элэб го-ролуудай институтуудын тү-гэсэлэн эдэдэ гарай мэргэ-жэлтэд-эмнэлд батаагараг Жа-понич Жалов, Нина Федосее-ва, Валентина Полукеева, Ва-лентина Иланинина Зарипова түрүүшн найдамтай хуруу тайлсанаг гэшэ. Штэ, Улаан-

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Могойтуйн болониншын, мүн бүхэ районий элүүршэ хам-гаалгын ажал явуулдаг гэжэ ахмад врачнуудар урдын ажаллаһан, мүнөө Улаан-Удэ хотын республиканска болонин анестезиологич Митя Гир-маевич Гармаев, Салынгарай ар-агдалгын нэгэлээл ахмад врач Банжако Намда-кович Намдаков гэшдэ онсо габайтай гэжэ тоологдоо ээртэй.

Манай районшой ард зон эн-дэ хүдэлжэ, элүүршэ хам-гаалгада хубита нэмээр оруу-лаһанан Бурял Республикын габайтаг врачар Д. Ц. Ш-житова, С. Г. Будаева, Р. Г. Гармаева, В. С. Митюнова, Г. В. Батоев болон бусад эм-шэдтэ, мүн дээр нэрлэгдэ-шдэ халуун баяры хүргэжэ байхай.

Районшой элүүршэ хамгаал-гын ажал явуулга юрэнжэ дээрэ урлагшан, хүжэлтэйгэй ябананшэ наа. 70-аад оной үшөө материалына баазын са-гайгажа эрхлэнгээлэ таарам-жагүй гэгээлдэ орохон эхилэ-һин. 1978 ондо болониншын ком-плексн шэнэ барилга эхилэг-дэ байл. Улааншаран татажа, шуугаатай дутагтайгаар бөлүү-дэлгэншэ наа, мүнөө областэ хоо хүдөөгэй тон томо эмнэлгын газар — Могойтуйн зүүн гүбөө дээр гурбан дэбхэр сагаан томо болониншын комплекс то-болжо байдаг. Тэрэнийн 126 хүний нэгэ дэбхэр бэлдэбэ, нутагшай байшин хамгауулар, үлээр 300 хүнийн үзгэсэ арга-тай поликлиникэ, үхүүбүдэй ба нарийлагтын тугагууд эхэлэ-нэгдэлэн. Эмнэлгын бүхэ

цэбшэ пунктнуудшын ханга туга-дэ хүрэншэ шэнгээр дуудла-даг. Энэньшын би оруушаа-жа байна.

Эмнэлгын гүйсэд бэсүүл-хын тугаа хүдөө нутагуудай амаралтын газаруудын, ар-шаан булугуудын хэрэгэлэ-шүүдэ. «Ушарбай гэжэ эмнэл-гын хамгаалга, эхлэн аршааншын үшөөтэйгэй най-жаа талдаа ашагларгаар ажал эхилэбэ.

Мүнөө энэ сагта эм дом гэшэ эхэ хомер, үнэтэй бо-лойтой. Тинхэдэнь тухайн үг-амалнуудын тархжа, эм бол-босоруула ажахтай боложо байнаб.

Энэ эрхлэлтэ тааруулан, болониншын доторой байгуу-ламжэ (структуры) шэнэл-нэгдэб. Тэр болон-врачаршай үшөө элүүршын, арга-эмнэл-гын, зүбшэ үлэгшын тала-гууд аймаг аймаара бим бо-мобо. Эдэ бүгдэ хэмжээ

юбуулангууд үшөөтэйгэй удаа-руулангуу аргалаад, хүл дээр-ншэ табижа гэшэ зорилготой. Мүнөө гэшын зорилготой түбэй болониншын 50 жэлэй өдэ та-длага зургад түрэншэ арла-жа наймаанын гуримда оро-жо, хүндхэй-хүндхэй байһан үлээр түрэншэ жэлүүдэд оло-нон ажалалгүүдэ бүр дүршээ, арга нүхсэллүүдэ дүн эршэм-тэйгээр эхлүүлэн, нутагтайх-дайгаа энэ элүүр, агмалан тайбан байдал хамгаалжа хэр-тэй манай коллектившын ху-бита нэмээр оруула.

Могойтуйн районшой болон-ин ахмад врач Ц. Г. ГОНГОР, хир-гүршын кабинет соо; болон-иншын байшан: ахмад врач Н. Жамбалов, фото.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

Улаан-Удэдэ хуруулинуудшын дүүргэ-нэн фельдшерууд болон акушеркүүд олоор нутагтаа бусадга болоо һин.

УНШАА, ДУУЛАА БЭН ГҮТ?

ШАД БОЛОДО ХҮГЖЭМШД 1650 франк (300 доллар) абааг байһаншэ 2200 франк (400 доллар) түрээд болонг тү-хэн эрилтэ табалд, эдэнэр эвэлдөө тооносо.

ДЭЛХЭНЭ ТОЙРОХОН Швейцарини мэдээжэ ани-шалагша Роланд Монтандон 6 метр утатэй «Экзодус» гэ-жэ нэрлэгдэн онгоосор дэл-хэй тойрон аяншалдага га-наа, Байгша оной мартын 6-дэ тэрэ Марсельнэ (Фран-ци) гараад, Нидерска арал-һан түрээшэ шэгдэбэ, 45 ми-ган модоншой зайе 47-тэй швейцарц хоёр жэл соо га-талжа наанагтай.

ОЛОО ХАДАА ҮГЭ США-гай Урла Каролина штатай Чарлстон хотондоо 350 модоншой зайе 1957 ондо гүнзгэншэ, алта шэрхэжа яба-нан онгоосне 2,5 километр гүнзгэншэ «Түб Америкэ» гэшэн далайн онгоосын эки-лаж олоод, өдөндө болдохоо. Тинхэдэ США-гай Верхоно сүүд шын эхэ зөөри түрээ-д сүм бусаагдажа зэрэгтэй гээд тоолоно.

ХЭН ТҮРҮҮЛЭЭВ? Нидерландын королева Бе-атрикс энхэдэ урда хоёр тү-хэн туурда гаралга байһан юм. Зүгөөр наа Голландын элчэ холбоной албан-зур-гаалшй үлгэршэн асуултын дунгоор королевни дурсын орондо марканууд дээрэ фут-болшэ Рудд Гуллитай аугар барлжа гээд тус короле-вэдэ ахануудаа зоний 70 процентин мэдүүлэ.

СПИДЭЭ СЭРГҮҮ Францу эмшан Франк Мес-сег СПИД-ий урдаһаа эсэ-гүгүшэн хүдөөлөншэ эхи ха-биба. «Үлэр бүри нимэ үб-шэнтоншэ 200-300-аар оро-нон. Харин билдээр хушье хэнгүй байһаншэ энэ тэ-рэ дурлаа гутан мэдүүлэб.

АРАЛАХИД БАЙРАЛАХИД «Долгунуудтай хатар» гэжэ «Оскарнуудар» нэмэлгэ-лэнхэй лентээр шагнагдаһан 37-тэй Кевин Костнер инд-ийн цүүдэй нүхэр гээд суурхан-юм. Тинхэдэ тэдэн тухай барнутага хэдэн фильмүү-дэ буулгажа гэжэ шиндэб. Паски арал зохёохы бүлэ-тээ ошобо.

Нутагтай захиргаан Косне-рэй наанжаа дэмжээд, арал

дээрэ ахануудаа хоёр мянган хүний байдал хайжаруулаха хайртай байгаа. Гэбшэе аралдариуд байл байлаба-гүй. Юуб гэжээ, арал дээр рэхин орон ганса отель хуу элээдэ, бин байгаа авто-мобилуудшын түлэж абаад, хайжаруулар эдэ хоолой ду-тадаг болоодо, нүүлөөлө-шүү. Экологуудшын баһа ду-рааа гутаба. Кино булган-шад хэдэн палыма сабшажа-унаагдаа, арал дээр олоо-роо урхалдаг шубуудын шуукуула.

НАБТАРШЕ БАА... Демократическа социализ-мшын партия (ПДС) мэдээжэ ажал алуулгаһаа 45-тай Гре-гор Гизн оройдоо 1,66 метр үндэршэ наа. 1,93 метр үндэршэ Германиян канцлер Гельмут Кольшэй хоорондоо доошэ байл явнгуу, «Тэ-рэйшэй индизшэжэбэ, арал шайх хүлхөншэ, хүрэнэ байдагшэ. Зүгөөр баяндал-таа болодоггүй», — гэжэ Гизн мэдүүлэ.

ПДС-эй хүтэбэрлэгшэ бун-дестагтэ түр хэлхээдэ, наб-дестагтэ байһанаа ахтайгар шанга хоолойтой байһанаа-раа хүсөөдэ.

Коль-аанханаар дууга-раһажа һаа, бундтада ха-рагдажа. Гэбшэе намдал ал-ли байһаар дуугаржа шад-даггүй, — гэжэ Гизн хэлээд. Парламентшын газта тэ Гизн баһаа байл ядалсадаггүй. Зүгөөр гэрээд гардина үлгэ-жэ болоодо, хүрэнэ ядалаг юм ха.

300 ДОЛЛАРТО Байгша оной мартын 18-да Польшодо аборт хэлтэ хоригдос. Тинхэдэ Ольш-

ДЖАРУН ХАШОРОЙ АГУУ СУБАРГА ТУХАЙ ДОМОГ

Арбан зүгэй, гурбан сагай Бүхэ бурхан, бодисаданарай Бэе, Зарин, Сэлхээхэ, Эрэм, баттааһан Джарун Хашорой субаргын түхэ энэ домог соо үгүүлэлдэе.

СУБАРГЫН БАРИЛГА БА АРАМНАЙ ТЭНГЭРИДЭ ойро оршодог хадалыг Түбэтэй гал Бишэн жэлэй бишэн Нарин арадажа удартэ Самбелын агуусхэ хин-дай дундахи зал соо Тисон-дэгтсүн) хорин табан шиб-нартай суларшан байна: Дөхөөсөө сэгсгэһэ мүдэллэн Агуу Багша лам Падмасам-хаваһаа (Падмасамбава) Оргэ-сн рибмүүшэ лүн абаха гэ-һин байгаа. Иүүдэлэн анги-архи, орон бүрийн элэб анги-архн эдэс, өөрөөнөө эрхлэнэ 21 оюн нүбэ, тэ-бан аята аята, долоон хубо, «юргор» бүтэйлэн 8 зүлхэ, хуусаһа хуусаһа ба баясхала-ны тэмдэг бусадшын бэлэг Агуу Багшадаа хаан бариба.

Багшадаа мянган дахин мүргөөд, Тисондэгтсөн хаан ингэжэ тэрэнэд хандаба: «Агуу Багшай! Хээсэ нэгтэе хэрэгтэй улаан нармагшай орон байһан Түбэтэй би тү-рэншын. Тинхэдэ Жахар оройн хангаһаа би Танин — Ден-хоов сэгсгэһэ мүдэллэншэ Баг-шынс уржа, энэ орондо бу-ханай ном дэлгэрүүлжэ гэһин байба. Урдадаа бүрхшын байдалай олтирог шинги бай-һан энэ орондо хадын орой-гоор үр хираанай толорһон-дол, Гурбан Эрдэнийн суртал дэлгэржэ байна. Агуу баг-шай! Матахасиһаа: бурханай элэб хэлэб байһандал, нан-гин шажанай тайларнишэ мүнөө бүхэ хүнүүд сонсохо аргатай боложо гэшэ. Тэрэ үлэб Непал орондо дүрбэн хууу түрэншэ шубуушан эх-нэр Джарун Хашорой субар-гашондо баруулаа һаа даа. Агуу Багша, энгэлээр эдэл-хээлэ хаялаһан, Агуу баг-шай! Энэ эрмэлзшэй үрэ тухай толорхойгоор хөөрхөм-шэтай Танинэ гүйлгэбэ.

Тинхэдэнь Агуу Багша ингэ-жэ харуусаа һин ха: «О хаан, анхаралтайгаар шагна даа. Джарун Хашорой түүхын би таапарта хөөрхөмшэ.

Хэдэн талай уржа Арья-авад болсандаа, Агуу баг-шай! Хуайһаа ойро һэхэрэн иүүдэлэн энэ дэлхэйн амант-ан бугалыг сүүлхээ гэжэ та-гаргалһан байгаа.

Тоо томигогүй олон амта-нинэ зоололһондоо гэгээлгээ, наанагаа аяруулажа, Буда-лан оройной орой дээрэ га-рахдаа, эхэ зурган ауйлэй түрэншэ хаймадажа карал, утааһан ажадаг буга тэрэ дээрэ салжа байһан ала-һан мэтэ олон амтад долоо тооногшэй үшөөл зобожо байна гэжэ ошобо. Тинхэдэ тэдэншэ гүн сэлхээлэ, хайр-лан уялажа, долообор хургаа-ржа модоншөө нулимсинаа хоёр дунал абад, эрэдүйл сугай эхэ зурган ауйл хамаг амтадшэ эхэншэ хоёрон нү-дэлэншэ тугаа болог эхэ гэжэ мүргэбэ.

Тэрэ мүргэлшын хүсэлдэжэ, хоёр тэдэлхэн нулимса Илдра хаанай хоёр басагад болоһон гэжэ: Пурна бурхан (Түтсэ бүтэйлэ) ба Анура бурхан (Дутуу бүтэйлэ). Нэгтэ Анура хэдэн сэгсэ агуула-гдаа, тэрэ ябалзайһаа хэ-нэлгэһэн, Непалшай Агуу Багшын шубуушан Асу-гуй ба тэрэншэ нагшан Пур-нинэ бүлгэдэ басаган боложо түршөө. Тэрэншэ Шамвара гэжэ нэрэ үтгэлшэн байгаа.

Бээ хүсээлгээ, доодо түр-элэй дүрбэн олоо эршүүл-лэжэ дүрбэн шубуу түрээб. Тэ-дэн хэд байгаага гэбэл, мо-рион, гахайшын, юкшотон, шубуушын, Гэбшэ Шамвара эхэ хуусаһа, сөбэр салхал-тэй эхэнэр байжа өөрөө хү-бүдээ эхэ болоо. Нүүдэлшэ мүншэ нөөгөөд, ингэжэ наа-ба: «Нөөншэ энэ мүншэни хүн зондо туга асарха ёно-той. Байла, бүхэ бурхалдай гэ-шэн хуа баттааһан Агууехэ Субарга бариханиш. Эндэ Татхагатай яһан хадалага, дажа байжа, Зүгөөр тон тү-рэншэ би Макараһаа түр-шэн абаха ээрэгтэйб.

Тинхэдэ тэрэ эхэнэр Маха-равада ошодо, доро дохдо, тойрогшэ тоороолоод, үлэб эр-шэ буужа, гараа наманша-лажа, ингэжэ хэлэб: «Агууехэ хамб! Би үгүшэй эхэнэрби, шубуушаниш. Би ондо ондоо эсэгээдэ дүрбэн-хууу түрээжэ, гансарбаа эхэ болгооб. Хамаг амтадшай түрэншэ мүргэжэ байһан тугаа ажаалаараа олоһон мүшөөрөө Агууехэ Субарга баруулаа гэжэ нэмэ-Махаража яаралтай шинд-хээршэ хээлээдшэ абадаггүй һин. Үгүшэй эхэнэршэ эрмэл-зэнь эхэ гайхаба, гэбшөөбэ. Барилданадаа шу-буушан эхэнэр Макараһын хэдэ тойрожо тоороолоод, гэр-тэ бусаба.

Улааншын үшөө хэнэр эхэнэр шубуушан, эхлээтэ, эхлэн барилгын хүдэлмэйн эхлэб.

Тэдэ мушлэшбэ хуушудай һайн һайхан хэрэг зарим зо-ной дуга гутаадаг шуу. Хоу-дита бэшээр хуушудын түр-шэн эхэнэршэ зорин Непалшай

Түбэдэ домогой 8 орой. Арья-Баалын баруун нүдэншэ нулимса Ногоон-Дара-Эхэ, ауйн нүдэншэ нулимса Сагаан Дара-Эхэ болоһон гэжэ.

башуушын гомдоһон мэтэ наанагаба. Тэдээр хаандаа нигэжэ мүргэб: «Манай аха-нарай хойто оролоо нэгшын. Бурханшй суртал дэлгэрүүл-хын, нүүдэлшэ тэрэншэ то-гооһын, гуржаланшын — тэрэ-нинэ сахихын туга түрээхэдэ, тэдэншэ ябалданы зохиладу-лын туга санаартан боложо түрээхэб.

Сэбэр бололой мүргэлэй эдэ тарнинуудыг шагнажа, бүхэ бурхад, бодисаданар-нэн дугаар угалэб: «О һай-хан наанагшай! Таанарай мүргэл үндэр мэдэрэлээр ха-линхай, хара хүсэлгүй. Тэдэ-ний ашаар олоһон габайтайн юмтайшын сасуулуугүй. Улаанс бүхэ бурхад, бодиса-данар гэрэлээр сасарһан туга болоод, Субарга түрээхэ до-лоо, Тэрэ сагшудалдай Бур-ханшй Субаргын Бурхалдай Нэгэлэб гэжэ нэрлэдэг боло-нон юм.

Эгээл энэ үлэб шуһа хүхэ-дэ шумуул эгээл эхэ ахын хүхээ хадхажарха, хуушын гараараа этэрэн гэгээдэ, тэ-рэншэ ойлгомторгүй алажаар-хаджа, Хайраараа сэлхээлэ ха-лалан моншоншой хуушын мэгэбэ: «Шажанай хаан бо-ломо түрээхэдэ, энэхэн шу-муу хаанай хуушын болоод, бурханшй суртал баримталуу-жа.

Субаргын барилга дээрэ ажаллаһан элжээн эдэ буга-дэ хараад, байһа мүргэжэ үйлээхэдэ болохо гэжэ бо-лодо. Тэдэ тугай түрээхэ буга-дэ иүүдэлэншэ, тугаа боло-хын тэмдэг шинги уур би-тэншэ сэлхээлэ хаялаба. Харин уур гэшэ муу муухай болодо түрүүлэд һин хойноншэ нигэжэ тангарлаба: «Ахын Бурханшй Сурталшай хаан бо-ломо мүндэлхэдэ, бүхэ ябуул-гынс бүрэн хуушын тугай би муу хэлтэй санаартан бо-ломо түрээхэб.

Дүбөөд хэдэ дүүнэршэ зар-са элжээншэ болоншэ ойл-гожорхойло. ингэжэ мүргэбэ: «Энэ элжээншэ муу ерто са-наартан боложо түрөөд, бур-ханшй сурталдаа наал шуу-руулаха, би сэгсэ санаарта-н боложо түрөөд, энэньшэ ко-рото юбуулгыг шилэбэ.

Субаргын барилгада элжэ-гэншэ хамта ажаллаһан элжэ-нэр мүргэл үйлээхэ гэһин аад, байһа шадбагшай. Тинхэдэ та-гаараа: «Би ажаллаба, тэдэ шагнадаһын хүртөөрб. Хааншй ууган аша боложо түрөөд, Бурханшй шагнашын сүтүүлхээб.

Дүтшэгшэ һуулан хирээ шу-буун заанай муу муухай бо-лоодо дугаа гутажа, нимэ бодот бисагшэба: «Бурханшй шагнашын сүтөөхэ хаан бо-ломо заанай түрээхэдэ, би Агууехэ Бодисада боложо түрөөд, мууе ерүлгэшын ала-хадэ.

Субаргын арманһаа байл-санан азуу хоёр барин ху-бунд бурханшй ном оршуул-даг хүнүүд боложо түрэхын түлөө мүргэбэ. Хоёр басагад Бурхалдай ялгыншэ номшоо, тэрэншэ толорхойлошын буул-гажа бөөшшэд боложо түр-хын хүсэб. Ингэжэ эхэ зүр-хын ауйл хамаг амтадшай тугаа болог эхэ гэжэ мүргэбэ.

Агуу Багша хэлэб: «О агуу хаан, шагнаһин. Субаргын арманһаагадаа байла үлэб» Субаргын буян үйлээгшэдай ямаршын мүргэл бэсүүлэгдэ-хэ гэжэ Бурхад, Бодисаданар соо чуулган дээрэ үгээл үгэ-һин байгаа.

Тинхэдэнь шубуушан эхэ-нэршэ хуушуд бээ бөөдэ-нэг-жэ хэлэһин юм: «Хүшэршын эхлэншэ аша тангартшэ биэдэ бэсүүлээбди. Тинхэдэ буян хуряагад, бүхэ бурхад бо-лоон бодисаданары хараха зол-до хүртөөбди. Мүнөө ямар-шын тарнингаа бөхлөхө гүй-хадганаа болохо, Жэжэ-жома нүхэ гүйлгэншэ ээрэгтэйб.

Эгээл ахын — моншоншой хуушын ингэжэ мүргэбэ: «Са-бэр сэдхээлгэй, сөбэр эрмэл-зэлтэй, хойто эүгтэ эрлүүгү-дэй, саһатын орондо бурха-най суртал аршаалжаа агуу хаан боложо түрүүжэб. Энэ галабай үлэб үзэн ядалаг, гатархал, хурсал, мухаг, омог, огом зай — таан хо-ройн хуайшй дэлгэжэб, наанадла боложо, аруун яба-далай доройтомо эхлээдэ, Бурхалдай Сурталшын энэ орон-до хэлээдэ байгуулаха.

Улаа тэрэншэ дүү — га-хайшанай хуушын ингэжэ му-ргэбэ: «Мини ахын хойто зүр-хэ эрлүүгүдэй орондо хаан боложо түрөөд, Бурханшй суртал дэлгэрүүлхэдэ, бурсан хуушугаа ээрэгтэй болохо. Би Бхикшү (санскрит) лама хэдэн дээрэ, мүнөөншхээр ба-шын боложо түрөөд, хуура-гуудта санаар олодог бай-хаб.

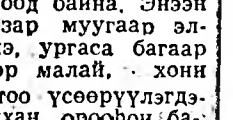
Тэдэ мушлэшбэ хуушудай һайн һайхан хэрэг зарим зо-ной дуга гутаадаг шуу. Хоу-дита бэшээр хуушудын түр-шэн эхэнэршэ зорин Непалшай

Түбэдэ домогой 8 орой. Арья-Баалын баруун нүдэншэ нулимса Ногоон-Дара-Эхэ, ауйн нүдэншэ нулимса Сагаан Дара-Эхэ болоһон гэжэ.

Тинхэдэнь эгээл оло-һоншын — шубуушанай хуушын нигэжэ мүргэб: «Манай аха-нарай хойто оролоо нэгшын. Бурханшй суртал дэлгэрүүл-хын, нүүдэлшэ тэрэншэ то-гооһын, гуржаланшын — тэрэ-нинэ сахихын туга түрээхэдэ, тэдэншэ ябалданы зохиладу-лын туга санаартан боложо түрээхэб.

Сэбэр бололой мүргэлэй эдэ тарнинуудыг шагнажа, бүхэ бурхад, бодисаданар-нэн дугаар угалэб: «О һай-хан наанагшай! Таанарай мүргэл үндэр мэдэрэлээр ха-линхай, хара хүсэлгүй. Тэдэ-ний ашаар олоһон габайтайн юмтайшын сасуулуугүй. Улаанс бүхэ бурхад, бодиса-данар гэрэлээр сасарһан туга болоод, Субарга түрээхэ до-лоо, Тэрэ сагшудалдай Бур-ханшй Субаргын Бурхалдай Нэгэлэб гэжэ нэрлэдэг боло-нон юм.

Эгээл энэ үлэб шуһа хүхэ-дэ шумуул эгээл эхэ ахын хүхээ хадхажарха, хуушын гараараа э

[illegible]